

ZNAČAJNIJE IZMJENE I DOPUNE ZAKONA O VOLONTERSTVU (NN 84/21)

Koordinacijski ured:

Hrvatski centar za razvoj volonterstva
Stjepana Radića 16
31000 Osijek
www.hcrv.hr
E-mail: info@hcrv.hr
Mob: 091 468 29 42
Tel: 031 626 635

Ured Split:

Volonterski centar Split
Udruga „MI“ - Split
<https://vcst.info>

Ured Zagreb:

Volonterski Centar Zagreb
www.vcz.hr

Ured Rijeka:

Volonterski centar Rijeka
Udruga SMART
www.volonterski-centar-ri.org

ZNAČAJNIJE IZMJENE ZAKONA O VOLONTERSTVU

Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o volonterstvu usvojen je 15. srpnja 2021. godine, na 7. sjednici Hrvatskog sabora, a objavljen je 31. srpnja 2021., u Narodnim novinama br. 84/21.

Izmjenama i dopunama Zakona o volonterstvu cilj je usklađivanje s trenutnim stanjem na području volonterstva, uklanjanje postojećih prepreka i nejasnoća vezanih uz primjenu Zakona, olakšavanje primjene Zakona organizatorima volontiranja, usklađivanje postojećih trendova u volonterstvu te olakšavanje rada i unaprjeđivanje efikasnosti saziva Nacionalnog odbora za razvoj volonterstva.

Značajnije izmjene Zakona o volonterstvu odnose se na:

- redefiniranje pojma dugotrajnog volontiranja i omogućavanje dugotrajnog volontiranja maloljetnih volontera,
- određivanje jasne razlike između pojmova „volontiranje“ i „pripravnički staž“,
- definiranje pojmova volontiranja poslovnog subjekta, koordinatora volontera, programa volonterskog centra i načina financiranja volonterskih centara,
- nadopunjavanje nekih od temeljnih načela volontiranja koja se primarno odnose na dodatnu zaštitu djece uključene u volontiranje, zaštitu korisnika volontiranja, volontiranje kojim se zamjenjuje rad u slučaju nastupa izvanrednih situacija,
- obaveze volontera,
- sadržaj potvrde o volontiranju,
- prekršajne odredbe.

REDEFINIRANJE POJMA DUGOTRAJNOG VOLONTIRANJA I IZMJENA DEFINICIJE VOLONTIRANJA

Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o volonterstvu malo je **izmijenjena definicija volontiranja**, „Volontiranjem se, u smislu ovoga Zakona, smatra dobrovoljno ulaganje osobnog vremena, truda, znanja i vještina kojima se obavljaju usluge ili aktivnosti za dobrobit druge osobe ili **zajednice**, a obavljaju ih osobe na način predviđen ovim Zakonom, bez postojanja uvjeta isplate novčane nagrade ili potraživanja druge imovinske koristi za obavljeno volontiranje, ako ovim Zakonom nije drukčije određeno.“ (čl. 3.)

Redefinira se pojam dugotrajnog volontiranja kao ono „koje volonter obavlja redovito i kontinuirano, **najmanje dva puta mjesečno** u razdoblju od najmanje tri mjeseca bez prekida.“ (čl. 3.)

Koordinacijski ured:

Hrvatski centar za razvoj volonterstva
Stjepana Radića 16
31000 Osijek
www.hcrv.hr
E-mail: info@hcrv.hr
Mob: 091 468 29 42
Tel: 031 626 635

Ured Split:

Volonterski centar Split
Udruga „MI“ - Split
<https://vcst.info>

Ured Zagreb:

Volonterski Centar Zagreb
www.vcz.hr

Ured Rijeka:

Volonterski centar Rijeka
Udruga SMART
www.volonterski-centar-ri.org

RAZLIKOVANJE POJMOVA VOLONTIRANJE I PRIPRAVNIČKI STAŽ

U Zakonu o izmjenama i dopunama Zakona o volonterstvu taksativno je navedena **razlika između pojma „volontiranje“ i pojma „pripravnički staž“** odnosno da se, u smislu ovoga Zakona, **pripravnički staž ne smatra volontiranjem:**

„Volontiranjem se, u smislu ovoga Zakona, ne smatra:

odrađivanje pripravničkog staža i drugi oblici osposobljavanja osoba koje se prvi put zapošljavaju u zanimanju za koje su se školovale, odnosno koje na taj način stječu radno iskustvo koje je zakonom ili drugim propisom utvrđeno kao uvjet za obavljanje poslova radnog mjesta zanimanja za koje su se školovale.“ (čl. 5.)

ORGANIZATOR VOLONTIRANJA, KOORDINATOR VOLONTERA, VOLONTIRANJE POSLOVNOG SUBJEKTA, PROGRAM VOLONTERSKOG CENTRA

Izmjene se odnose i u dijelu **definiranja organizatora volontiranja i obaveza organizatora volontiranja vezanih uz određivanje koordinatora volontera.**

„Organizator volontiranja izrađuje **program volontiranja** kojim utvrđuje potrebu za uključivanjem volontera, vrstu aktivnosti, odnosno usluga, način i postupke pružanja tih usluga te druge elemente od važnosti za provedbu programa volontiranja.“ (čl. 7.)

„Za provedbu programa volontiranja organizator volontiranja je u okviru svoje organizacije **dužan odrediti koordinatora volontera koji je zadužen za učinkovito upravljanje programom volontiranja** pri čemu: nadgleda uključivanje volontera u organizaciju, osigurava kvalitetu procesa upravljanja volonterima, usmjerava interakciju između volontera i svih unutarnjih i vanjskih dionika organizacije te je odgovoran za dokumentiranje i osiguranje priznanja volonterskog doprinosa u postizanju ciljeva organizatora volontiranja.“ (čl. 7.)

Definiran je i pojam volontiranja poslovnog subjekta.

„Volontiranje poslovnog subjekta je volontiranje koje **poslovni subjekt, koji posluje s ciljem stjecanja dobiti, provodi za dobrobit zajednice, obvezno u suradnji s organizatorima volontiranja** iz članka 7. ovoga Zakona, a koje njegovi zaposlenici obavljaju **dobrovoljno i koje ne predstavlja njihovu radnu obvezu.**“ (čl. 3.)

Izmjenama i dopunama Zakona o volonterstvu definiran je program volonterskog centra te financiranje volonterskih centara.

„Program volonterskog centra je program kroz koji organizacije civilnoga društva posreduju između volontera, organizatora volontiranja i zajednice, pružajući potporu u organiziranju, koordiniranju i provedbi volonterskih aktivnosti, pružaju relevantne informacije iz područja volonterstva i promiču vrijednosti volontiranja, provode

Koordinacijski ured:

Hrvatski centar za razvoj volonterstva
Stjepana Radića 16
31000 Osijek
www.hcrv.hr
E-mail: info@hcrv.hr
Mob: 091 468 29 42
Tel: 031 626 635

Ured Split:

Volonterski centar Split
Udruga „MI“ - Split
<https://vcst.info>

Ured Zagreb:

Volonterski Centar Zagreb
www.vcz.hr

Ured Rijeka:

Volonterski centar Rijeka
Udruga SMART
www.volonterski-centar-ri.org

izobrazbu iz područja upravljanja volenterskim programom, promoviraju primjere dobre prakse te poduzimaju druge aktivnosti s ciljem jačanja volonterstva u zajednici u kojoj djeluju.“ (čl. 8.a)

„Sredstva za provedbu programa volenterskih centara osiguravaju se u državnom proračunu u financijskom planu tijela državne uprave nadležnog za volonterstvo, a raspodjeljuju temeljem propisa kojim se određuju kriteriji, mjerila i postupci financiranja i ugovaranja programa i projekata od interesa za opće dobro koje provode udruge.“ (čl. 8.a)

TEMELJNA NAČELA VOLONTIRANJA

Novim su izmjenama nadopunjeni i izmjenjeni članci vezani uz neka od temeljnih načela volontiranja.

Načelo zaštite korisnika volontiranja

„Organizatori volontiranja dužni su posvetiti **osobitu pažnju izboru i edukaciji volontera** koji volontiraju sa sljedećim skupinama korisnika volontiranja: djecom, osobama s invaliditetom, starim i nemoćnim osobama, bolesnim osobama ili osobama koje su lišene poslovne sposobnosti, uz **posjedovanje osobnih znanja, iskustava i sposobnosti za rad s tim skupinama korisnika volontiranja**.

U slučaju volontiranja s korisnicima iz stavka 1. ovoga članka, organizatori volontiranja dužni su osigurati **primjerenu stručnu pomoć i nadzor nad radom volontera**.

Volontiranje kojim se pružaju usluge djeci, osobama s invaliditetom, starijim i nemoćnim osobama, bolesnim osobama ili osobama koje su lišene poslovne sposobnosti nije dopušteno:

- osobama kojima traje sigurnosna mjera obveznog psihijatrijskog liječenja, obveznog liječenja od ovisnosti, obveznog psihosocijalnog tretmana, zabrane obavljanja određene dužnosti ili djelatnosti koja je u vezi s djelatnosti volontiranja, zabrane približavanja, uznemiravanja, uhođenja ili udaljenja iz zajedničkog kućanstva,
- osobama kojima traje sigurnosna mjera zabrane obavljanja zvanja, djelatnosti ili dužnosti koja je u vezi s djelatnosti volontiranja izrečena sukladno zakonu kojim se uređuju kaznena djela i kaznenopravne sankcije,
- osobama koje su pravomoćno osuđene ili se protiv njih vodi kazneni postupak za neko od kaznenih djela protiv života i tijela, protiv osobne slobode, kaznenih djela protiv spolne slobode, kaznenih djela spolnog zlostavljanja i iskorištavanja djeteta, kaznenih djela protiv braka, obitelji i djece, osim ako je nastupila rehabilitacija sukladno posebnom propisu,
- osobama koje su pravomoćno osuđene ili se protiv njih vodi kazneni postupak za neko od kaznenih djela protiv spolne slobode i spolnog ćudoređa, osim ako je nastupila rehabilitacija sukladno posebnom propisu,
- osobama prema kojima je izrečena prekršajnoppravna sankcija propisana zakonom kojim se uređuje zaštita od nasilja u obitelji.

Koordinacijski ured:

Hrvatski centar za razvoj volonterstva
Stjepana Radića 16
31000 Osijek
www.hcrv.hr
E-mail: info@hcrv.hr
Mob: 091 468 29 42
Tel: 031 626 635

Ured Split:

Volenterski centar Split
Udruga „MI“ - Split
<https://vcst.info>

Ured Zagreb:

Volenterski Centar Zagreb
www.vcz.hr

Ured Rijeka:

Volenterski centar Rijeka
Udruga SMART
www.volonterski-centar-ri.org

Organiziranje volontiranja nije dopušteno organizatorima volontiranja iz članka 7. ovoga Zakona ako kod njihovih odgovornih osoba postoje okolnosti iz stavka 3. ovoga članka.

U slučaju volontiranja iz članka 27. stavka 2. ovoga Zakona, organizator volontiranja dužan je osigurati stalni nadzor stručne osobe nad volontiranjem te osigurati da volonter ne dođe u nenadzirani kontakt s korisnikom volontiranja tijekom čitavog vremena volontiranja.“

U slučaju volontiranja iz članka 27. stavka 3. ovoga Zakona, organizator volontiranja dužan je osigurati stalni nadzor stručne osobe nad volontiranjem te osigurati da volonter ne dođe u nenadzirani kontakt s korisnikom volontiranja dok organizator volontiranja ne pribavi posebno uvjerenje o podacima iz kaznene evidencije te druge dokaze da ne postoje okolnosti iz stavka 3. ovoga članka.“ (čl. 10.)

Načelo zabrane iskorištavanja volontera

Najveća se izmjena odnosi na maksimalni broj sati volontiranja tjedno te na volontiranje kojim se zamjenjuje rad u slučaju nastupa izvanrednih situacija.

Zabranjeno je volontiranje kojim se u cijelosti zamjenjuje rad koji obavljaju radnici zaposleni u skladu sa zakonom kojim se uređuju radni odnosi.

Nije dopušteno volontiranje u trajanju duljem od **38 sati tjedno u razdoblju duljem od tri mjeseca bez prekida od najmanje tri mjeseca**, kao ni **dugotrajno ili kontinuirano izvršavanje volonterskih poslova koji bi inače predstavljali naplatne ugovorne odnose.**

Iznimno, volontiranje iz stavaka 1. i 2. ovoga članka **dopušteno je u slučaju nastanka posebnih okolnosti koje podrazumijevaju događaj ili određeno stanje koje se nije moglo predvidjeti i na koje se nije moglo utjecati**, a koje može ugroziti ili ugrožava život i zdravlje građana, imovinu veće vrijednosti, znatno narušava okoliš, narušava gospodarsku aktivnost ili uzrokuje znatnu gospodarsku štetu, **a slijedom kojeg su na određenom području aktivirane operativne snage sustava civilne zaštite, sukladno posebnom propisu.**

Zabranjeno je volontere iskorištavati i zloupotrebjavati u svrhu stjecanja ili povećanja profita ili stjecanja osobne koristi. (čl. 11.)

Načelo zaštite maloljetnih volontera

U izmjenama i dopunama Zakona o volonterstvu uveo se pojam „maloljetni volonter“, radi se o maloljetnoj osobi s navršениh 15 godina i starijoj maloljetnoj osobi.

Odgoj za volontiranje

Uveden je pojam „dijete volonter“ te je dodatno regulirano tko i pod kojim uvjetima može biti organizator volontiranja u slučaju odgoja za volontiranje.

Dijete koje nije navršilo 15 godina života (u daljnjem tekstu: **dijete volonter**) može biti uključeno u obavljanje odgojno-obrazovnih volonterskih aktivnosti kao aktivnosti usmjerenih zajedničkom dobru i odgoju za

Koordinacijski ured:

Hrvatski centar za razvoj volonterstva
Stjepana Radića 16
31000 Osijek
www.hcrv.hr
E-mail: info@hcrv.hr
Mob: 091 468 29 42
Tel: 031 626 635

Ured Split:

Volonterski centar Split
Udruga „MI“ - Split
<https://vcst.info>

Ured Zagreb:

Volonterski Centar Zagreb
www.vcz.hr

Ured Rijeka:

Volonterski centar Rijeka
Udruga SMART
www.volonterski-centar-ri.org

volontiranje **samo u svrhu odgoja i obrazovanja na način koji pridonosi njegovu razvoju i socijalizaciji i ako je organizator volontiranja odgojno-obrazovna ustanova, ustanova socijalne skrbi ili druga pravna osoba koja organizira volontiranje u odgojne i obrazovne svrhe uz suglasnost nadležnih tijela državne uprave, odgojno-obrazovnih ustanova ili ustanova socijalne skrbi ili koja za provođenje aktivnosti odgoja za volontiranje ima sklopljen sporazum s nadležnim tijelom iz područja obrazovanja.**

Kada odgojno-obrazovna ustanova provodi odgoj za volontiranje u suradnji s neprofitnom pravnom osobom koja u tu svrhu nema sklopljen sporazum s nadležnim tijelom iz područja obrazovanja, dužna je po službenoj dužnosti pribaviti dokaz da osobi ovlaštenoj za zastupanje neprofitne pravne osobe nije izrečena sigurnosna mjera iz članka 10. stavka 3. podstavaka 1. i 2. ovoga Zakona, da nije osuđena za kaznena djela iz članka 10. stavka 3. podstavaka 3. i 4. ovoga Zakona, da se protiv nje ne vodi kazneni postupak za ta kaznena djela i da joj nije izrečena prekršajnoppravna sankcija za nasilje u obitelji.

Osoba ovlaštena za zastupanje neprofitne pravne osobe dužna je odgojno-obrazovnoj ustanovi dostaviti popis osoba odgovornih za koordinaciju i provođenje aktivnosti u okviru neprofitne pravne osobe.

Ako zadaci osoba iz stavka 6. ovoga članka vezani uz provođenje aktivnosti odgoja za volontiranje uključuju kontakt s djetetom volonterom, odgojno-obrazovna ustanova dužna je prije početka provođenja aktivnosti pribaviti dokaz iz stavka 5. ovoga članka i za te osobe, uz njihovu suglasnost. (čl. 13.)

Načelo inkluzivnog volontiranja

Za osobu lišenu poslovne sposobnosti u dijelu samostalnog poduzimanja radnji koje se odnose na sklapanje ugovora, **ugovor o volontiranju sklapa skrbnik u pisanom obliku uz uvažavanje mišljenja volontera štićenika.**

Kada volontiranje prelazi opseg poslovne sposobnosti osobe lišene poslovne sposobnosti, ta osoba može prestati obavljati volonterske aktivnosti u bilo kojem trenutku bez suglasnosti, ali uz znanje skrbnika. (čl. 14.)

Načelo transnacionalnosti volontiranja

Stranci i osobe kojima je odobrena međunarodna zaštita mogu volontirati u Republici Hrvatskoj sukladno odredbama ovoga Zakona, zakona kojim se uređuje ulazak, kretanje, boravak i pravo na rad stranaca u Republici Hrvatskoj, zakona kojim se uređuje status, prava i obveze osoba s odobrenom međunarodnom zaštitom i drugim propisima Republike Hrvatske te preuzetim međunarodnopravnim obvezama. (čl. 17.)

Koordinacijski ured:

Hrvatski centar za razvoj volonterstva
Stjepana Radića 16
31000 Osijek
www.hcrv.hr
E-mail: info@hcrv.hr
Mob: 091 468 29 42
Tel: 031 626 635

Ured Split:

Volonterski centar Split
Udruga „MI“ - Split
<https://vcst.info>

Ured Zagreb:

Volonterski Centar Zagreb
www.vcz.hr

Ured Rijeka:

Volonterski centar Rijeka
Udruga SMART
www.volonterski-centar-ri.org

SADRŽAJ POTVRDE O VOLONTIRANJU

Sadržaj Potvrde o volontiranju ostao je isti, uklonjena je obaveza potpisa volontera te obaveza pečata organizatora volontiranja.

Potvrda o volontiranju, osim podataka iz stavka 1. ovoga članka, sadrži i potpis osobe ovlaštene za zastupanje organizatora volontiranja kojim se jamči točnost navedenih podataka.

Potvrda o volontiranju valjana je i ako je izdana elektroničkim putem, sukladno propisu kojim se uređuje elektronički potpis.

NACIONALNI ODBOR ZA RAZVOJ VOLONTERSTVA

Nacionalni odbor za razvoj volonterstva savjetodavno je tijelo Vlade Republike Hrvatske te predstavlja važan dio infrastrukture volonterstva u Hrvatskoj. Najvažnija izmjena u ovim Izmjenama i dopunama Zakon o volonterstvu odnosi se na to da je članstvo u Odboru povećano s 19 članova na 21 te se članovi biraju na rok od četiri godine. (čl. 21. i čl. 22.)

PREKRŠAJNE ODREBE

U Izmjenama i dopunama Zakona o volonterstvu ponešto su izmijenjene i prekršajne odredbe sukladno promjenama i održenim člancima Zakona. Pažljivo ih pročitajte.

Koordinacijski ured:

Hrvatski centar za razvoj volonterstva
Stjepana Radića 16
31000 Osijek
www.hcrv.hr
E-mail: info@hcrv.hr
Mob: 091 468 29 42
Tel: 031 626 635

Ured Split:

Volonterski centar Split
Udruga „MI“ - Split
<https://vcst.info>

Ured Zagreb:

Volonterski Centar Zagreb
www.vcz.hr

Ured Rijeka:

Volonterski centar Rijeka
Udruga SMART
www.volonterski-centar-ri.org